

2006-07-25

Tolvåringen

Innehållsförteckning

Tolvåringen.....	3
1994	4
1994-2005	4
Tillväxt.....	4
Sysselsättning.....	5
Offentliga finanser	6
Räntan	7
Inflation.....	7
Produktivitet.....	8
Hushållen	8
Konkurrenskraft	10
Innovationsklimat	10
Utbildning	14
Förskolan	14
Grundskolan.....	14
Gymnasieskolan.....	15
Högskolan	15
Livslångt lärande.....	16
Företagande och näringsliv	17
Äldre	18
Barnen.....	18
Sjukvården	19
Ohälsan	20
Ökad trygghet mot brott.....	21
Rättvis globalisering	22
Jämställdhet	23
Integration.....	23
Gröna folkhemmet	24
Citat.....	26

Tolvåringen

”Stolt men inte nöjd”

Inledning

Denna rapport presenterar och sammanfattar vad vi socialdemokrater genomfört sedan vi fick väljarnas förtroende i valet 1994. Under denna tid har vi lyckats genomföra många viktiga reformer samtidigt som Sveriges ekonomi gått från djup kris till att vara en av Europas starkaste.

Rapporten kan användas som en faktabank och visar utvecklingen på ett antal viktiga områden. Några exempel:

- Sedan 1994 har sysselsättningen ökat med över 300 000 personer. Sverige har den tredje högsta sysselsättningsgraden inom EU.
- Inget annat OECD-land med undantag av Norge har sedan 1994 förbättrat sina statsfinanser så mycket som Sverige. Sverige rankas i World Economic Forums "Global Competitiveness Report" som världens tredje mest konkurrenskraftiga ekonomi.
- Ungdomar arbetslösa mer än 100 dagar har minskat med mer än 90% sedan 1994.

Vi är stolta över det som åstadkommit sedan 1994. Men vi är inte nöjda. Vi vill fortsätta att bygga vidare på ett samhälle som bygger på att alla hjälper varandra när det behövs. Vi har en social samhörighet som många tar för given men som är resultatet av en målmedveten politik. För oss socialdemokrater är välfärd att vara trygg när livet förändras, när du blir äldre eller när familjen blir större. Och att vara trygg när det oväntade sker, om du förlorar ditt jobb eller blir sjuk. Men välfärd handlar också om bra skolor där alla barn får möjlighet att utvecklas och om en sjukvård och en äldreomsorg som är öppen för alla på lika villkor. Vi vill betala för denna trygghet gemensamt och vi vill att sociala och ekonomiska klyftor i samhället ska minskas.

Sverige står inför ett vägval. Moderaterna och deras högerallians vill överge den svenska modellen. Med borgerliga förslag om privatiseringar och stora skattesänkningar för redan välbeställda. Med ett otryggare arbetsliv, sänkta ersättningsnivåer för sjuka och arbetslösa och dyrare läkemedel och sjukvårdsbesök. Det ökar klyftorna i samhället och lämnar många i sticket.

En sådan utveckling säger vi socialdemokrater bestämt nej till. Att angripa sjuka och arbetslösa skapar inga jobb. Vi vill fortsätta möta globaliseringen med utbildning, ökad konkurrenskraft och trygghet för alla. Sverige står väl rustat för framtiden. Nu vill vi utveckla den svenska modellen istället för att avveckla den. För oss handlar det om värderingar. Ensam är inte stark. Det är när vi löser saker tillsammans som vi blir starka. Då ökar rättvisan och friheten för den enskilda människan. Sverige har visat att trygghet är ett framgångsrecept i förändringens tid.

Alla ska med. Så enkelt är det.

1994

- Åren 1991-1994 sjönk sysselsättningen med nästan en halv miljon personer. Den öppna arbetslösheten var 1994 över 8 procent och den totala arbetslösheten 14 procent.
- 1994 var statens årliga lånebehov¹ över 180 miljarder kronor eller 20 000 kronor per invånare. Var fjärde polis, vart fjärde barnbidrag betalades med lånade pengar.

1994-2005

Tillväxt

- Svensk tillväxt har legat på ett snitt på nästan 3 procent årligen sedan 1994. Det är över både EU- och OECD-snitt². Den goda utvecklingen fortsätter. Första kvartalet i år låg tillväxten på 4,1 procent³.
- I tillväxt per invånare har Sverige till och med slagit USA. BNP/capita växte mellan 1995-2004 med 2,6 procent per år i snitt i Sverige och med 2,2 procent per år i USA⁴.

¹ Källa: Riksgäldskontoret

² Källa: Regeringskansliet

³ Källa: SCB

⁴ Källa: Konjunkturinstitutet

BNP i Sverige, USA och EU 15			
årlig procentuell förändring, 1995-2004	Sverige	USA	EU 15
BNP, fast pris	2,8	3,3	2,3
BNP per capita, fast pris	2,6	2,2	2,0

Källa: Konjunkturinstitutet

Sysselsättning

Arbetsmarknad	1994	2005
Antal sysselsatta, tusental	3944	4263
Reguljär sysselsättningsgrad 20-64 år, procent	74,8	77,4
Öppen arbetslöshet, procent av arbetskraften	8,6	6
Total arbetslöshet, procent av arbetskraften	14	8,7
Personer i arbetsmarknadspolitiska program, procent av arbetskraften	5,4	2,7
Ungdomar arbetslösa mer än 100 dgr	34400	3400

Källa: Finansdepartementet⁵

- Sedan 1994 har sysselsättningen ökat med över 300 000 personer. Konjunkturinstitutet räknar med 150 000 fler jobb fram till 2008⁶.
- Enligt AMS var den öppna arbetslösheten i maj 2006 4,2 %.
- Ungdomar arbetslösa mer än 100 dagar har minskat med 90 procent, från 34 400 1994 till 3 400 2005. I maj 2006 var siffran enligt AMS nere i 1500 personer.
- Första kvartalet 2006 ökade antalet sysselsatta i hela ekonomin med 1,1 procent, vilket är den högsta ökningen sedan 2001. I näringslivet ökade antalet sysselsatta med 1,6 procent och i de offentliga myndigheterna med 0,4 procent. Antalet arbetade timmar i hela ekonomin ökade med 1,8 procent⁷.
- Den faktiska pensionsåldern har stigit de senaste 10 åren och Sverige har nu gått om också Norge i hur länge folk fortsätter att jobba. Det gör oss till tvåa i Norden och en av världens främsta⁸.

⁵ Anmärkning: Utfallen gällande sysselsatta, öppet arbetslösa och reguljär sysselsättningsgrad kan skilja sig mot Statistiska centralbyråns nuvarande publicerade utfall för perioden 1994-1999. Detta eftersom siffrorna i tabellen justerats till följd av AKU-omläggningen med hjälp av länkade serier från Konjunkturinstitutet.

⁶ Källa: Konjunkturinstitutet

⁷ Källa: SCB Nationalräkenskaperna

⁸ Försäkringskassan, "Genomsnittlig pensionsålder i de nordiska länderna", 2006-06-12

- Sverige har den tredje högsta sysselsättningsgraden inom EU.

<i>Sysselsättningsgrad, 15-64 år</i>	<i>2005</i>
Danmark	75,9
Nederländerna	73,2
Sverige	72,3
Storbritannien	71,7
EU 15	65,1

Källa: Eurostat

Offentliga finanser

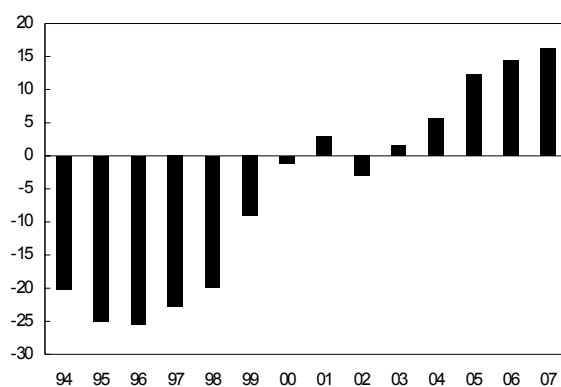
<i>Offentliga finanser</i>	<i>1994</i>	<i>2005</i>
Finansiellt sparande	-9,2	2,7
Årligt lånebehov, staten, mdr kr	184,9	-14,1
Årligt lånebehov, kr per individ	20972	-1558
Konsoliderad bruttoskuld, procent av BNP	73,2	50,3
Nettoskuld, procent av BNP	20,2	-12,4
Kommunsektorns resultat, mdr kr	-9,0	13,0

Källa: Finansdepartementet, Riksgäldskontoret

- En nettoskuld på 25 procent av BNP 1994 har blivit en nettoförmögenhet på 12 procent av BNP 2005⁹.

Nettoskuld

Procent av BNP

Källor: Statistiska centralbyrån och Finansdepartementet.

- Statens enorma lånebehov har vänts till överskott.

⁹ Källa: Finansdepartementet

- Sverige klarar sitt eget högt ställda mål om 2 procent årligt överskott i de offentliga finanserna över en konjunkturcykel¹⁰. År 2005 var det genomsnittliga underskottet i EU 2,7 procent.
- Inget annat OECD-land med undantag för Norge har sedan 1994 förbättrat sina statsfinanser så mycket som Sverige¹¹.
- Kommuner och landsting har gått från ett underskott på 9 miljarder 1994, till överskott på 13 miljarder 2005¹². 19 av 20 kommuner går idag med överskott.

Räntan

<i>Räntan</i>	<i>1994</i>	<i>2005</i>
10 års-räntan	10,9	3,3
Räntesats, statshypoteks 5-åriga boränta	11,8	4,1
Räntekostnad, lån 1 mkr	9790	3400

Källa: Finansdepartementet

- Kostnaden för ett 5-års lån på 1 miljon kronor har före skatteavdrag sjunkit med över 6000 kronor i månaden.
- 10-årsräntan har sjunkit från 10,9 procent 1994 till 3,3 procent 2005.
- Vid valet 1994 var den svenska 10-årsräntan 3,7 procentenheter högre än den tyska. I maj 2006 var den svenska räntan lägre än den tyska.

Inflation

<i>Genomsnittlig inflation</i>	<i>1994-2005</i>
Sverige, procent	1,1

- De senaste tio åren har priserna inte ökat med mer än en procent om året i snitt eller 10 procent totalt. Det var prisökningen enbart under 1 år när det

¹⁰ Källa: Finansdepartementet, genomsnittligt överskott på 2% om året 2000-2008

¹¹ Källa: OECD Economic Outlook, 2005/2

¹² Källa: Regeringskansliet

fungerade som sämst åren dessförinnan¹³. Inflationen i maj 2006 var 1,6 procent.

Produktivitet

- Produktivitetstillväxten i Sverige har varit en av världens främsta. Enligt US Department of Labor var den årliga tillväxten i svensk tillverkningsindustri mellan 1994 och 2004 6,6 procent om året. Av de 15 ledande industriländer som US Department of Labor jämför så slås det endast av Sydkorea.

Årlig produktivetsökning, tillverkningsindustri	1994-2004
Sydkorea	9,1%
Sverige	6,6%
Taiwan	5,7%
USA	5,6%
Japan	4,8%
Frankrike	4,2%
Tyskland	3,2%

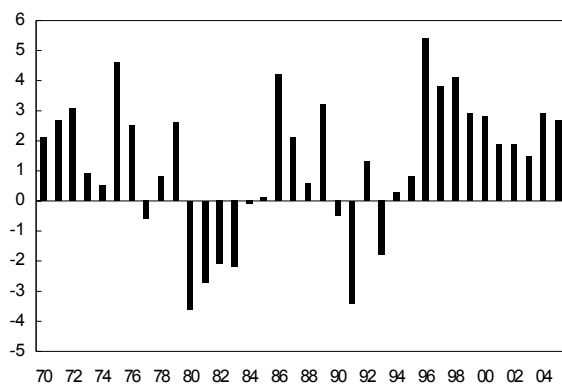
Källa: US Department of Labor

Hushållen

- Reallöneutveckling har ökat med i genomsnitt 3 procent per år de senaste tio åren – man får gå tillbaks till 60-talet för att hitta en lika lång och god period av reallöneökningar.

Reallöneutvecklingen

Procent

Källor: Statistiska centralbyrån och Finansdepartementet.

¹³ Källa: SCB

- Hushållens ekonomiska standard ökade med 26 procent mellan 1995 och 2004. Mest positiv har utvecklingen varit för sammanboende med barn, vars disponibla inkomst justerad för försörjningsbörda har ökat med 30 procent¹⁴.

Hushållens ekonomiska standard	1995	2004
Alla hushåll	100	126
Sammanboende med barn	100	130

Källa: Finansdepartementet, 1995, index (100)

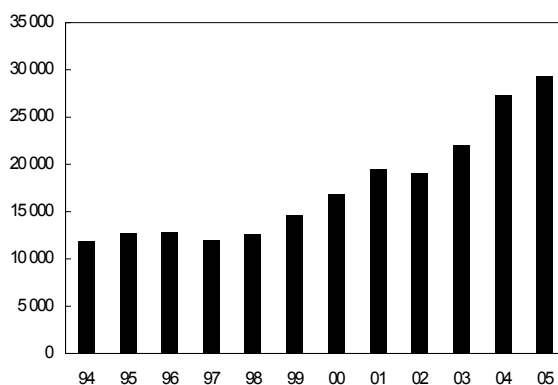
- År 1994 hade 381 000 hushåll någon gång socialbidrag. År 2004 var siffran 230 000 hushåll. Under 5 procent av Sveriges befolkning fick någon gång under 2004 socialbidrag.

Socialbidrag	1994	2004
Antal hushåll med socialbidrag	381 753	229 494

Källa: Socialstyrelsen

- Bostadsbyggandet har mer än fördubblats. 210 000 bostäder har påbörjats eller färdigstälts sedan 1994.

Påbörjade lägenheter

Källa: Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet.

- *Världens mest utvecklade land.* När UNDP i sin Human Development Report rangordnar de välutvecklade länderna i världen avseende ett långt och hälsosamt liv, kunskap, rimlig välfärd, och socialt utanförskap hamnar Sverige i topp som världens mest utvecklade land. I det klassiska Human Development Index som mäter hela världen hamnar Sverige 6:a, men

¹⁴ Källa: Finansdepartementet

UNDP menar att det inte är konstruerat för att skilja välutvecklade länder från varandra¹⁵.

Konkurrenskraft

- Sverige rankas i World Economic Forums "Global Competitiveness Report" som världens tredje mest konkurrenskraftiga ekonomi.

Country Rankings 2005-2006

1. Finland	9. Norway
2. USA	10. Australia
3. Sweden	11. Netherlands
4. Denmark	12. Japan
5. Taiwan	13. United Kingdom
6. Singapore	14. Canada
7. Iceland	15. Germany
8. Switzerland	16. New Zealand

Källa: World Economic Forums, "Global Competitiveness Report, 2005-2006"

- EU:s Lissabonstrategi syftar till att göra EU till världen mest konkurrenskraftiga region. Utvärderingar av hur väl länderna uppfyller delmålen i strategin visar att Sverige endast slås av Danmark.

Tabell 6. The Lisbon Scorecard VI 2005.

Land	Ranking
Danmark	1
Sverige	2
Österrike	3
Storbritannien	4
Nederländerna	5

Källa: Centre for European Reform.

Innovationsklimat

- Det svenska innovationsklimatet rankas i undersökning efter undersökning som världsledande.

¹⁵ Källa: UNDP

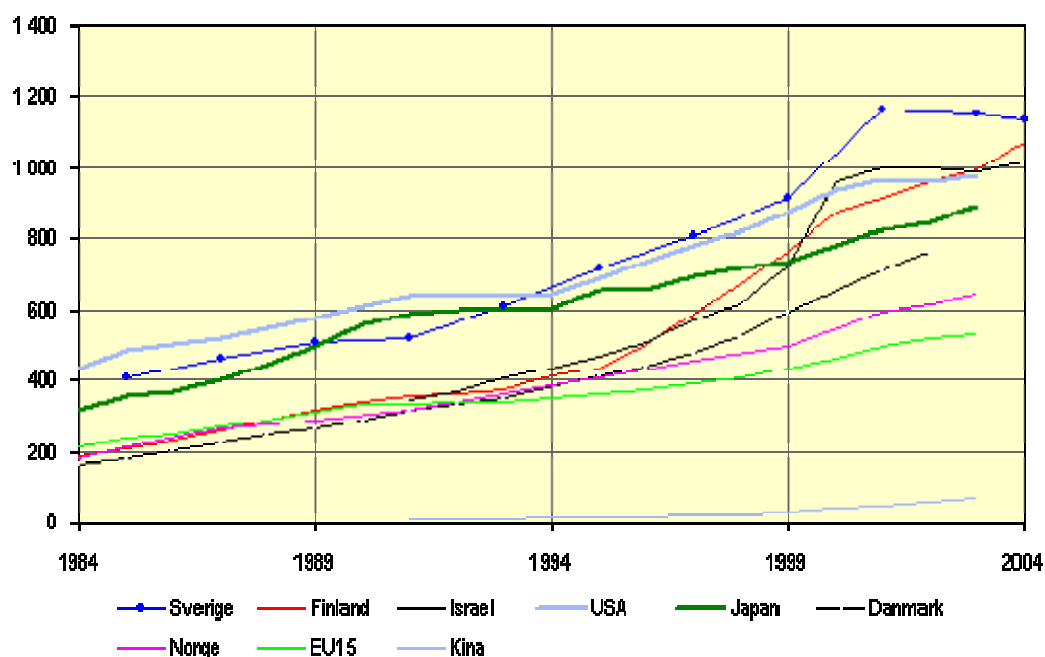
Tabell 7. European Innovation Scoreboard 2005.

Land	Ranking
Sverige	1
Schweiz	2
Finland	3
Danmark	4
Tyskland	5

Källa: EU-kommissionen, The 2005 Summary Innovation Index (SII).

- Sedan 1994 har Sveriges utgifter för forskning och utveckling per invånare nästan fördubblats. Sverige satsar mest i världen per invånare på forskning och utveckling. I förhållande till storleken på ekonomin slås Sverige endast av Israel.

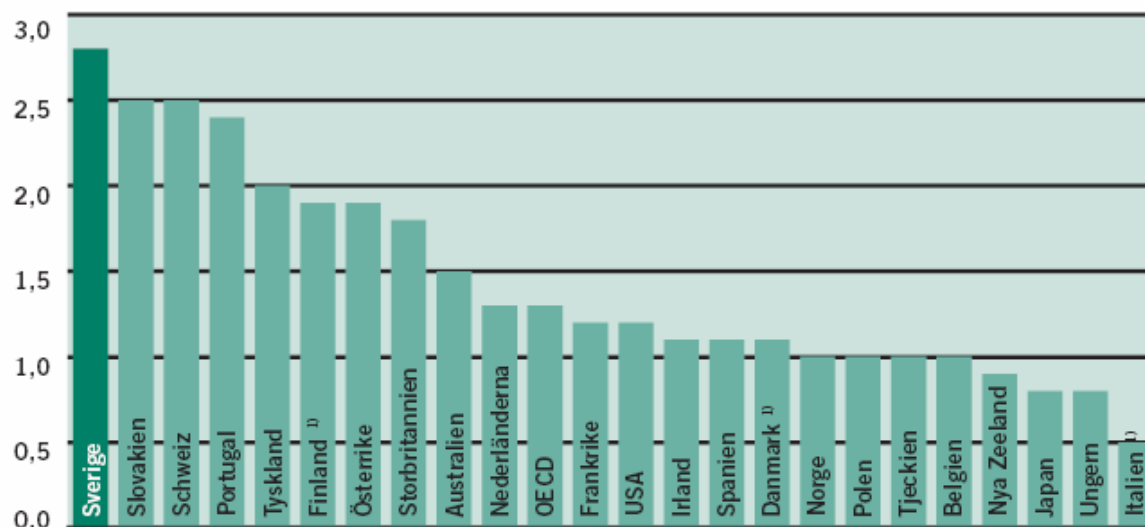
FoU-utgifter per invånare, PPP \$

Källa: SCB, OECD, Main Science and Technology Indicators, November 2005

- Sverige har en större andel forskarexamen per årskull än något annat land.

Diagram 8. Andelen disputerade av befolkningen i den åldersgrupp då man normalt tar examen, 2003. Procent.

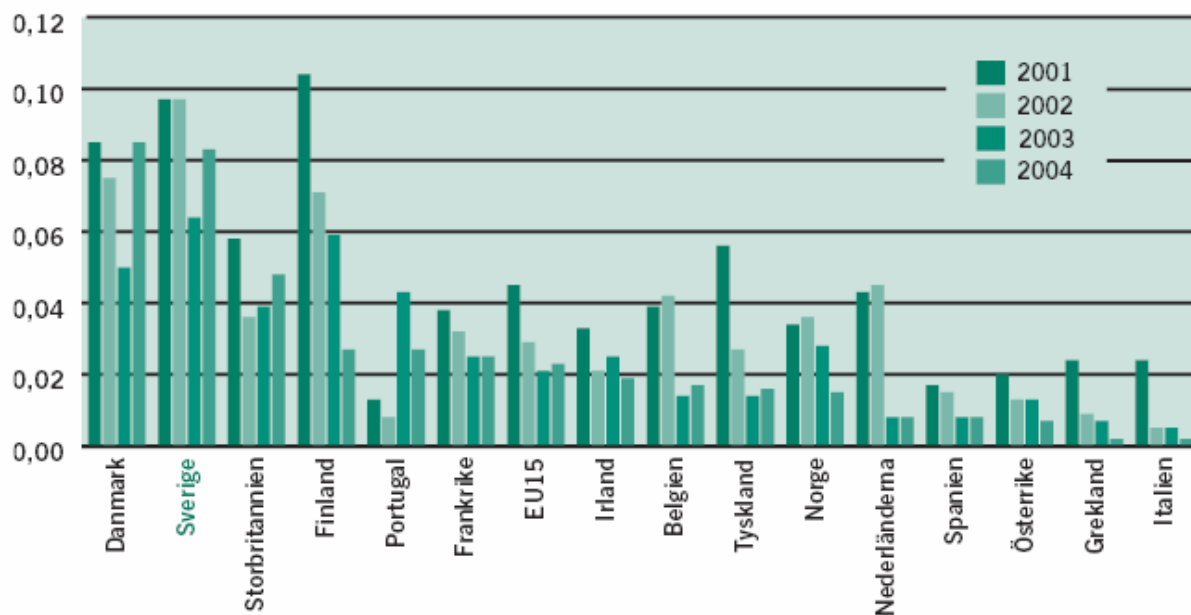
1) År 2002

Källa: OECD, Education at a Glance 2005, tabell A3.1.

- Sverige har störst tillgång på riskkapital i Europa i förhållande till ekonomin¹⁶.

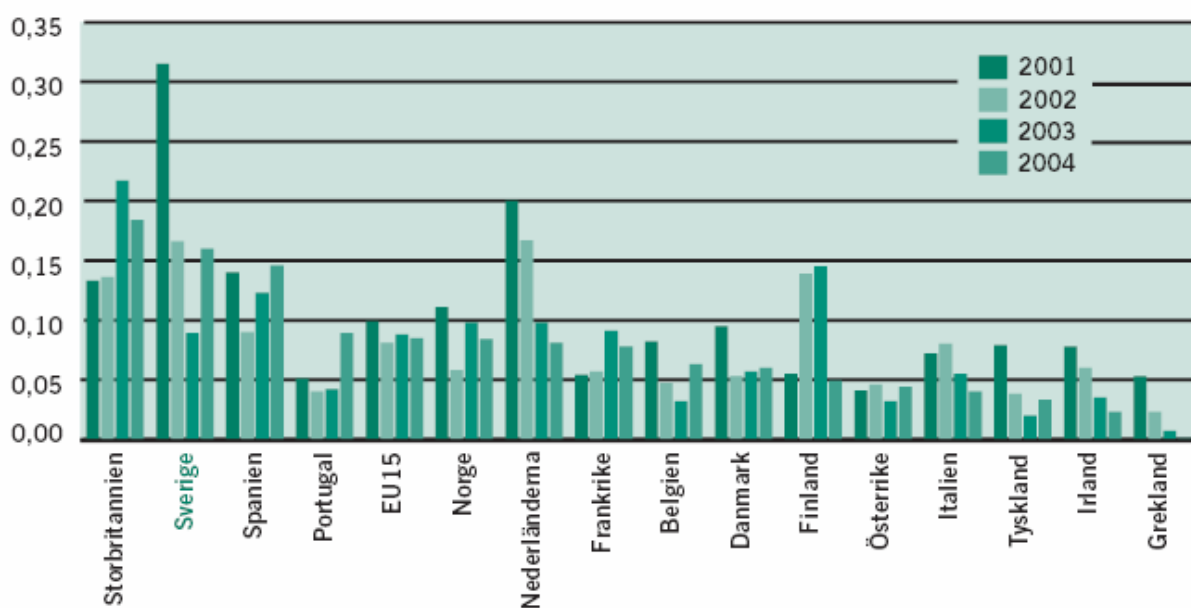
¹⁶ Källa: Svenska Riskkapitalföreningen

Diagram 24. Riskkapital – i tidiga skeden – som andel av BNP 2001–2004. Procent.

Källa: Eurostat, Structural indicators.

Diagram 25. Riskkapital – i expansionsstadiet – som andel av BNP 2001–2004. Procent.

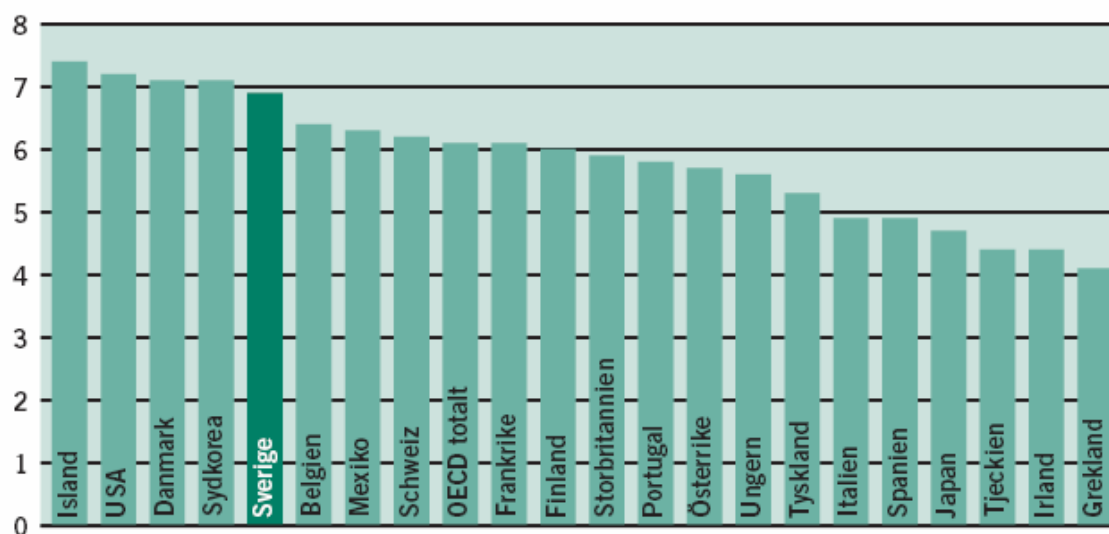

Källa: Eurostat, Structural indicators.

Utbildning

Alla delar av utbildningssystemet har byggts ut - hela vägen från mindre grupper i förskolan och 15 000 fler vuxna, i huvudsak lärare, i grundskolan, till en reform av gymnasieskolan och 100 000 som getts kvalificerad yrkesutbildning. 800 000 har genomgått Kunskapslyftet. Sverige är europabäst i livslångt lärande.

Diagram 5. Satsning på utbildning, andel av BNP. År 2002. Procent.

Källa: OECD, Education at a Glance 2005, tabell B2.1a.

Förskolan

- Mellan 1994 och 2004 har andelen barn i förskoleverksamhet (inkl. familjedaghem) ökat från 63 procent till 83 procent.

Förskolan	1994	2005
Andel 1-6 åringar som deltar i förskolan	63%	83%

Källa: Finansdepartementet

Grundskolan

- Lärartätheten har ökat. Regeringens särskilda satsning har även lett till att personal i elevhälsan har ökat med 75 procent, specialpedagoger med mer än 280 procent sedan 1999.

<i>Grundskolan</i>	<i>1994</i>	<i>2005</i>
Lärartäthet, per 100 elever	7,0	8,0

Källa: Regeringskansliet

<i>Grundskolan</i>	<i>1999</i>	<i>2005</i>
Personal i elevhälsan	3969	6976
Antal specialpedagoger	700	2 716

Källa: Regeringskansliet

Gymnasieskolan.

- Lärartätheten har ökat med 12 procent mellan 94/95 och 04/05. 85procent av 22-åringarna har en avslutad gymnasieutbildning.

<i>Gymnasieskolan</i>	<i>1994</i>	<i>2005</i>
Lärartäthet, per 100 elever	7,2	8,1

Källa: Regeringskansliet

Högskolan

Högskolan har byggts ut i hela landet.

- antalet studenter har ökat med mer än 125 000.
- antalet studenter från arbetarhem nästintill har fördubblats på tio år.
- andelen studenter med utländsk bakgrund är i nivå med i befolkningen.
- antalet magisterexamina har femdubblats till över 10 000 per år.
- antalet som börjar en lärarutbildning har ökat med 50 procent.
- antalet som tar en sjuksköterskeexamen har ökat med 75 procent.
- antalet studenter inom naturvetenskap och teknik har fördubblats.
- antalet som tar en civilingenjörsexamen har ökat med 60 procent, men mer än fördubblats bland kvinnorna.

<i>Högskolan</i>	<i>1994/95</i>	<i>2005</i>
Högskolestudenter	269 631	394 523
Andel studenter med utländsk bakgrund ¹⁷ , %	10	13 ¹⁸
Andel högskolenybjörjare med arbetarbakgrund, %	19	25 ¹⁶

¹⁷ Utrikes födda eller födda i Sverige med två utrikes födda föräldrar

¹⁸ Avser läsåret 2003/04

¹⁶ Avser läsåret 2003/2004

Antal magisterexamina	2 080	11 495 ¹⁹
Antal civilingenjörsexamina	3 318	4 417
Antal licenciat- resp doktorsexamina	700	1 095 ¹⁷
	2 200	2 740 ¹⁷

Källa: SCB, Regeringskansliet

- Nya universitet har skapats i Karlstad, Växjö, Örebro och vid Mitthögskolan.
- Studiemedlen har höjts och gjorts pensionsgrundande.

Livslångt lärande

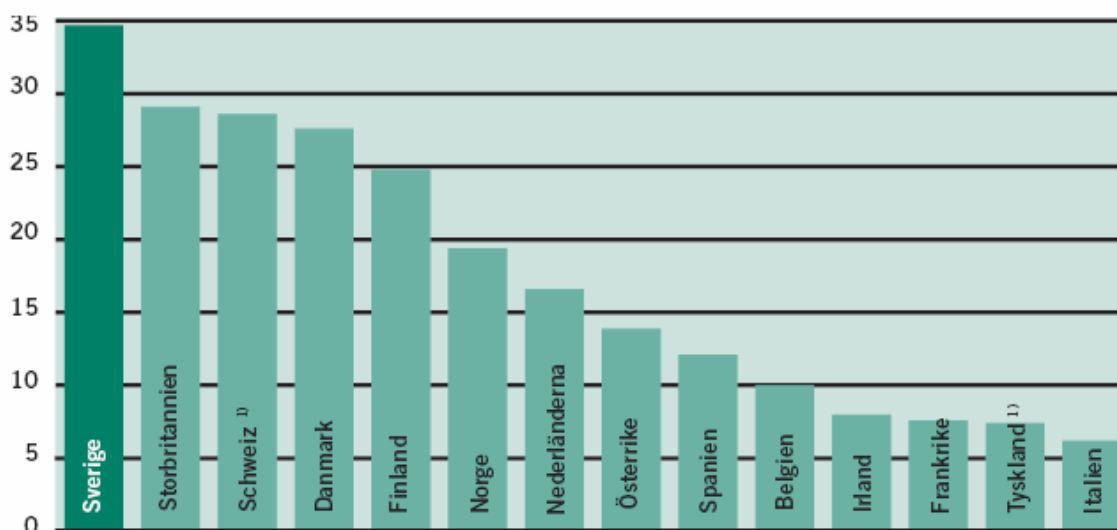
- Sedan 1994 har 100 000 getts kvalificerad yrkesutbildning. 800 000 har genomgått kunskapslyftet. Sverige är europabäst i livslångt lärande.

<i>Folkbildning, mdr kr</i>	<i>1994</i>	<i>2006</i>
Allmänna folkbildningsanslaget	1.86	3.0

Källa: Regeringskansliet

¹⁹ Avser 2004

Diagram 9. Deltagande i livslångt lärande. Andel av befolkningen 25–64 år. År 2005. Procent.

1) Avser 2004

Källa: Eurostat, Population and social conditions, Life-long learning.

Företagande och näringsliv

- Rekord i nya företag. 2005 startades 44 585 nya företag det högsta antalet sedan det började mätas 1987²⁰.

Nya företag	1994	2005
Antal nya företag	34 670	44 585

- Konkurserna har halverats sedan 1994. 1994 gick 14 261 företag i konkurs. 2005 endast 6679.

Konkurser	1994	2005
Antal konkurser	14 261	6679

Källa: ITPS och SCB

- Generationsskiften i företag har underlättats. Arvs- och gåvoskatten har tagits bort.
- Svenska företag fortsätter att slå exportrekord.

²⁰ Källa: ITPS och SCB

	1994	2005
Export/BNP	35%	49%

Källa: Kommerskollegium

Äldre

- Sedan 1995 har ålderspensionärernas ekonomiska standard ökat med 18 procent.
- Över 150 000 pensionärer har sedan högkostnadsskydd i tandvården för äldre infördes 2002 fått ta del av reformen.
- Ersättningsnivån i bostadstillägget har höjts från 85 procent av bostadskostnaden 1995 till 93 procent 2006.

<i>BTP</i>	1995	2006
Ersättningsnivå i bostadstillägget	85%	93%

Källa: Finansdepartementet

- Maxtaxa i äldreomsorgen har införts. För 2006 har högsta avgift fastställts till 1 588 kr per månad. Införandet av ett förbehållsbelopp har också inneburit att fler med sämre ekonomisk ställning helt slipper betala någon avgift.

<i>Maxtaxa i äldreomsorgen</i>	<i>Före</i>	<i>Efter</i>
Andel som inte betalar avgift för hemtjänst	14%	33%

Källa: Socialdepartementet

Barnen

- En genomsnittlig tvåbarnsfamilj har fått 20 000 mer om året på grund av maxtaxa, höjt barnbidrag och flerbarnstillägg från andra barnet. Sammanboende med barn har ökat sin ekonomiska standard med 30 procent.

<i>Barnbidrag</i>	1994	2005
Barnbidrag, kr/mån	750	1050

Källa: Finansdepartementet

- Föräldraförsäkringen har förlängts, lägstanivån har höjts och nu höjs taket. Sedan 1994 har föräldraförsäkringen och garantidagarna förlängts med sammanlagt 3 månader till 16 månader totalt.

- Fri sjukvård för alla barn och ungdomar har införts i samtliga s-styrda landsting.
- Sverige toppar amerikanska Rädda barnens Mothers' Index som rankar världens länder efter mödrarnas och barnens situation²¹.
- Spädbarnsdödligheten är bland de absolut lägsta i världen.

Spädbarnsdödlighet	1994	2003
Spädbarnsdödlighet per 1000 barn	4,5	3,1

Källa: OECD Database Health Data 2006

- Barn från 4 år har fått rätt till allmän och avgiftsfri förskola.
- Barn till arbetslösa och föräldralediga har fått rätt till förskola.
- 83 procent av 1-6 åringarna deltog år 2003 i förskolan i jämförelse med 63 procent 1994.

Förskolan	1994	2005
Andel 1-6 åringar som deltar i förskolan	63%	83%

Källa: Finansdepartementet

Sjukvården

- Sveriges kommuner och landstings sammanställning av internationella forskares jämförelse av sjukvården i olika länder visar att svensk sjukvård håller bäst kvalitet i världen²². Och att trots att svensk sjukvård har så hög kvalitet kostar den bara lika mycket som genomsnittet i de utvecklade länderna.
- Vårdgaranti för alla diagnoser har införts, köerna krymper.

Operationer, år	1994	2005
Antal kataraktoperationer	38633	75730

Källa: Nationella Kataraktregistret 1994-2004

Operationer, år	2000	2004

²¹ Källa: Save the Children

²² Sveriges Kommuner och Landsting, ”Svensk sjukvård i internationell belysning”, 2005

Antal primäroperationer höftled	11341	13366

Källa: Nationalregistret för höftledsplastiker 2000-2004

Antal döda i akut hjärtinfarkt	1997	2003
Totalt i riket, åldrarna 20-85 år	12483	10244

Källa: Dödsorsaksregistret, Socialstyrelsen

- Resurserna till sjukvården har ökat.

Ökade resurser till sjukvården	1994	2004
Kostnader för sjukvård, % av BNP	8,2	9,0

Källa: Finansdepartementet

Personal inom landstingsvården	1994	2004
<i>Läkare</i>	21 437	25 877
<i>Sjuksköterskor</i>	62 493	74 842
<i>Undersköterskor</i>	35 317	32 748
<i>Sjukvårdsbiträden</i>	7 303	796
Totalt	126 550	134 263

Källa: Sveriges Kommuner och Landsting

Medellivslängd	1994	2005
Kvinnor	81,38	82,78
Män	76,08	78,42

Källa: SCB

Döda i trafiken	1994	2005
Dödsfall i trafiken	589	440

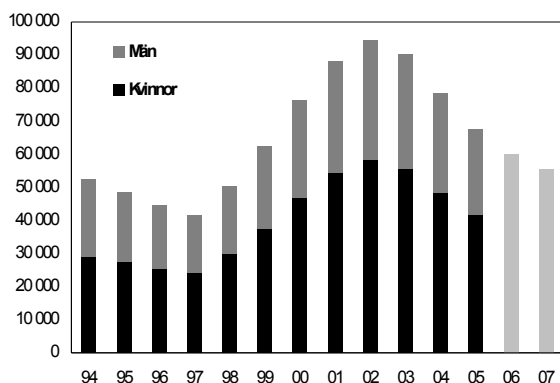
Källa: Regeringskansliet

Ohälsan

- Efter att antalet sjukskrivningar var ett växande problem så har de sedan 2002 sjunkit med 30 procent.

Antal sjukpenningdagar

Tusental

Källa: Finansdepartementet.

- Samtidigt minskar nu inflödet av nya förtidspensionärer. I april 2006 var det under den senaste 12-månadersperioden nästan 10 000 färre som förtidspensionerades än det var under 2002.

Förtidspensionering	1994	2002	2005	apr-06²³
Nyinflöde till förtidspension	48 500	64 000	60 000	54 700
Förtidspension/sjukersättning (decembervärden)	422 000	489 000	557 000	555 000

Källa: Regeringskansliet

Ökad trygghet mot brott

Krisen under 1990-talet innebar besparingar för rättsväsendet. Sedan 2000 har resurserna till rättsväsendet ökat kraftigt.

- Under mandatperioden utbildas 4000 poliser. Jämfört med år 2000 har antalet poliser ökat med 1500 till drygt 17 500. Antalet civilanställda har under samma tid ökat med 600. Polisens anslag har ökat med 2,7 miljarder sedan 2000. Varje dag får vi en ny polis²⁴.
- Medelantalet intagna i kriminalvården ökar. Från 4121 år 2002 till 4696 år 2005. Anledningen är inte att antalet brott ökar utan att polisen klarar upp fler brott och att straffen blivit längre²⁵.
- Antalet avvikelser direkt från slutan stalt har minskat med 85 procent sedan 1994²⁶.

²³ senaste 12-månadersperioden

²⁴ Källa: Regeringskansliet

²⁵ Källa: Regeringskansliet

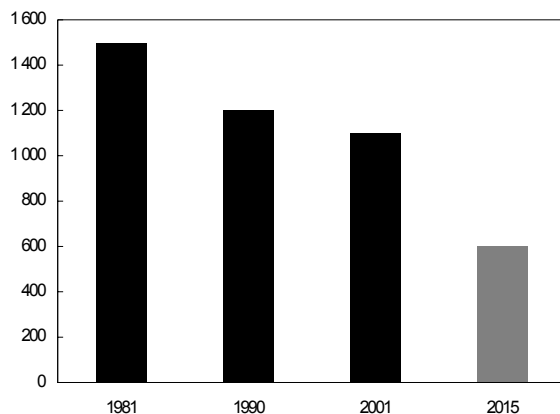
²⁶ Källa: Regeringskansliet

- Polisen har getts effektivare verktyg, som omfattande DNA-register och möjligheten till telefonavlyssning och teleövervakning vid grova brott har utvidgats. Vapenkontrollen har förbättrats och ett vapenregister införts.

Rättvis globalisering

Antal extremt fattiga i världen

Miljoner

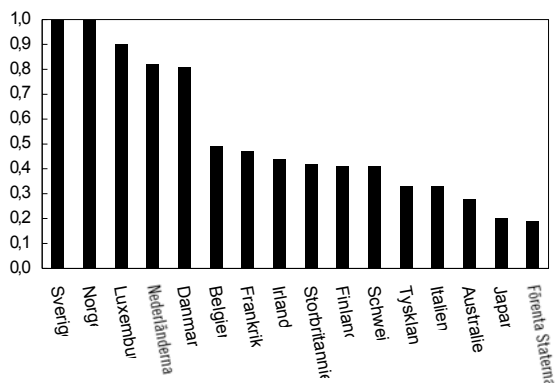

Anmärkning: Mätt som individer som lever på mindre än 1 USD per dag (köpkraftsjusterad).
Källa: Världsbanken, World Development Indicators.

- Biståndet har höjts. År 2006 kommer Sverige som enda land i världen, att anslå en procent av BNI till bistånd.

Planerat bistånd som andel av BNI 2006

Procent

Anmärkning: Simuleringar baserat på åtaganden.
Norge har sedan simuleringen gjordes ändrat sin prognos till 0,95.
Källor: OECD/DAC och Utrikesdepartementet.

Jämställdhet

- Pappornas har fördubblat sin andel av uttagen föräldrapenning.

<i>Pappaledighet</i>	1994	2005
Mäns andel av uttagen föräldraförsäkring	11%	20%

Källa: Finansdepartementet

- När den socialdemokratiska regeringen tillträdde 1994 så var första gången i den svenska demokratins historia som regeringen bestod av lika många kvinnor som män.

<i>Kvinnor på arbetsmarknaden</i>	1994	2005
Andel Kvinnor som arbetar heltid	44%	59%
Andel kvinnliga myndighetschefer	20%	34%
Andel kvinnor i centrala myndighetsstyrelser	39%	48%
Andel kvinnor i styrelsen för börsbolag	5%	16%
Andel kvinnor i styrelsen för statliga bolag		41%
Andel kvinnor som studerar på högskola	56%	60%

- Skillnaden mellan kvinnor och mäns löner om man justerar för olika yrken etc. var 2005 7 procent²⁷. På hela arbetsmarknaden tjänar dock kvinnor endast 83 procent av vad män gör.
- Homosexuella par har fått rätt att ingå partnerskap och rätt att prövas som adoptivföräldrar. Lesbiska kvinnor har fått möjlighet till insemination.

Integration

- Sysselsättningsgraden bland utrikes födda har ökat snabbare än bland svenskfödda. Ändå ligger den fortfarande bara på 64,1 procent. Det är dock bättre än i många länder i vår närhet. Nederländerna (60), Finland (59), Tyskland (56), Danmark (53). Storbritannien och Irland som har fördelen av att engelskan talas av så många ligger endast någon procent före Sverige.

<i>Sysselsättningsgrad, utrikes födda</i>	1994	2005
Sysselsättningsgrad, utrikes födda	57,3	64,1

Källa: SCB²⁸

²⁷ Källa: Medlingsinstitutet, första gången som en sådan justering för yrkesgrupper skett.

- Sysselsättningen bland utrikes födda som varit här 0-4 år ökade med 17 procentenheter mellan 1994 och 2005.
- Läsåret 2004/05 hade 16 procent av nybörjarna i högskolan utländsk bakgrund, det vill säga de var antingen födda utomlands eller födda i Sverige med två utländska föräldrar. Det är en ökning med 5 procentenheter jämfört med 1996/97²⁹.

Gröna folkhemmet

Det gröna folkhemmet är en modern del av klassisk socialdemokratisk ideologi. Hänsyn och solidaritet omfattar också kommande generationer.

- Sveriges miljö rankas som två i världen efter Nya Zeeland i en utvärdering gjord av miljöexperter vid de två amerikanska universiteten Yale och Columbia i januari 2006.
- OECD beskriver i sin utvärdering av Sveriges miljöpolitik 2004 Sverige som världsledande på att utveckla ekonomiska styrmedel och systematiskt miljömålsarbete.
- En utvärdering av de hittills avslutade Lokala Investerings Program-projekten (LIP) som Naturvårdsverket gjort visar att de positiva miljöeffekterna av LIP-projekten överträffar förväntan³⁰.
- Förnybar energi har ökat med 45 TWh. Det motsvara vad som krävs för att värma upp 1,5 miljoner villor under ett år.

Förnybar energi	1994	2005
Summa förnybart, TWh	133,8	178,8
Total energianvändning	599	638
Andel förnybart	22,3%	28,0%

Källa: Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet

²⁸ Anmärkning. SCB EU-anpassade sysselsättningsstatistiken år 2005. Jämförelser mellan 2005 och tidigare år bör därför göras med försiktighet. År 2004 var sysselsättningsgraden för utrikes födda 61,5 procent.

²⁹ Källa: SCB

³⁰ Källa: Naturvårdsverket

- Energiintensiteten i samhället har minskat med 22 procent sedan 1994. I industrin har den minskat med 37 procent.

Gröna nyckeltal	1990	2004
Energiintensitet ³¹	245	209
Klimatpåverkan		
Växthusgaser ³²	72 210	69 854
Försurning		
Svaveldioxid ³³	112	47
Kväveoxider ²⁹	315	197

Källa: Finansdepartementet

- För tio år sedan drevs enstaka bilar med biodrivmedel idag är mer än var tionde ny bil som säljs en miljöbil. Enligt statistik från Bil Sweden var 15 procent av bilarna som såldes i mars 2006 miljöbilar³⁴.
- Momsen på kollektivtrafik har halverats.
- Ett trängselskatteförsök har genomförts i Stockholm. Trots bättre konjunktur har biltrafiken minskat med 20-25 %. På infarterna har kötiderna minskat med en tredjedel i morgonrusningen och halverats i eftermiddagsrusningen. Försöket verkar ha ökat kollektivtrafikresandet med 4,5 procent. Utsläppen av koldioxid i innerstaden har minskat med cirka 14 procent och partikelutsläppen från trafiken har minskat med ungefär en tiondel³⁵.
- Grön skatteväxling har höjt skatten på energi och miljöförstöring och sänkt skatten på arbete. Mellan 2001 och 2006 har skatten höjts på miljöfarlig verksamhet med drygt 17 miljarder samtidigt som skatten sänkts något mer för hushåll och företag.
- 272 442 hektar mark har skyddats som naturreservat.
- Naturen återhämtar sig. Arter som lövgroda, vild lax och gråsäl bedöms nu som livskraftiga. Antalet fiskarter och mängden fisk har ökat i skogsbäckar

³¹ Energiintensiteten mäts som total energianvändning i relation till BNP i 2000 års referenspriser, Wh/kr.

³² Exkl. bunkring. Sänkor är inte inkluderade. Måtten uttrycks i koldioxidekvivalenter i tusental ton.

³³ Exkl. bunkring. I tusental ton.

³⁴ Källa: Bil Sweden

³⁵ Källa: Miljöavgiftskansliet, Stockholms Stad

och år i Norrlands inland de senaste 20 åren. Öringen är en av de fiskar som ökar mest. Havsörnen återhämtar sig och rovdjuren ökar. Björnstammen har ökat med 44 procent under perioden 1996-2004.³⁶

- En rad farliga ämnen som exempelvis ftalater har förbjudits.
- Skogsskyddet har ökat. Fr.o.m. 1999 t.o.m. 2004 har 72 000 hektar produktiv skogsmark skyddats genom köp och inträngsersättning för att avsättas som naturreservat. Vid utgången av 2004 hade totalt 12 200 hektar produktiv skogsmark skyddats genom naturvårdsavtal och 10 000 hektar som biotopskyddsområden. År 2002 bedömdes cirka 990 000 hektar produktiv skogsmark vara frivillig avsatt jämfört med cirka 300 000 hektar 1997.³⁷
- Nästan alla avloppsreningsverk i Sverige har byggts ut med den modernaste och effektivaste reningstekniken. Sverige har också delfinansierat en rad nya avloppsreningsverk i Ryssland, Baltikum och Polen.
- En miljömiljard i biståndet har införts.
- Ett nationellt miljöteknikråd har inrättats, SWENTEC, Swedish Environmental Technology Council.
- Sverige är världsbäst på att återvinna elektronikavfall. Det svenska systemet för insamling är dessutom det mest kostnadseffektiva i hela Europa. År 2005 samlades det in och återvanns 112 miljoner kg el-avfall³⁸.

Citat

The Guardian beskriver Sverige som ”det mest framgångsrika samhälle världen någonsin sett”³⁹

Högertidningen Financial Times kolumnist, ”Ingen ekonomi är perfekt. Men i makroekonomiskt utfall kommer Sverige bra nära.”⁴⁰

³⁶ Källa: Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet

³⁷ Källa: Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet

³⁸ Källa: El-kretsen, april 2006

³⁹ The Guardian, 2005-10-25,

⁴⁰ Financial Times, 2006-04-03,

Newsweek, ” Right now the Swedish model, for all its shortcomings and no matter how heavily questioned at home, looks about as good as it gets.”⁴¹

⁴¹ Newsweek, 2006-01-09

